

Netspar Match Making Event

Connecting the dots:

Drempels wegnemen voor persoonlijke
financiële planning

Dr.ir. Nitesh Bharosa
Prof.dr.ir. Marijn Janssen

Kennismaking

Wat is de pensioengerechtigde leeftijd in Suriname?

Republiek Suriname - O x

www.gov.sr/themas/werk-en-loopbaan/pensioen.aspx

Pensioen

1. Wat houdt de wet Algemeen Pensioen 2014 in?
De wet Algemeen Pensioen 2014 is bedoeld om een verplichte Algemene pensioenregeling in te voeren die recht geeft op pensioen, bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd.
2. Wat is de pensioengerechtigde leeftijd in Suriname?
[De pensioengerechtigde leeftijd in Suriname is 60 jaar.](#)
3. Wanneer treedt de Wet Algemeen Pensioen 2014 in werking?
De Wet Algemeen Pensioen 2014 treedt op 8 december 2014 in werking.
4. Welke soorten pensioenen zijn genoemd in de wet?
Er zijn vier soorten pensioenen volgens deze wet:
  - Algemeen pensioen (100 %)
  - Partnerpensioen (70%)

Pitch in 4 delen

I.
Waarom dit
onderzoek?

II.
Wat heeft
voorgaand
onderzoek ons
geleerd?

III.
Wat voor
onderzoek stellen
we voor?

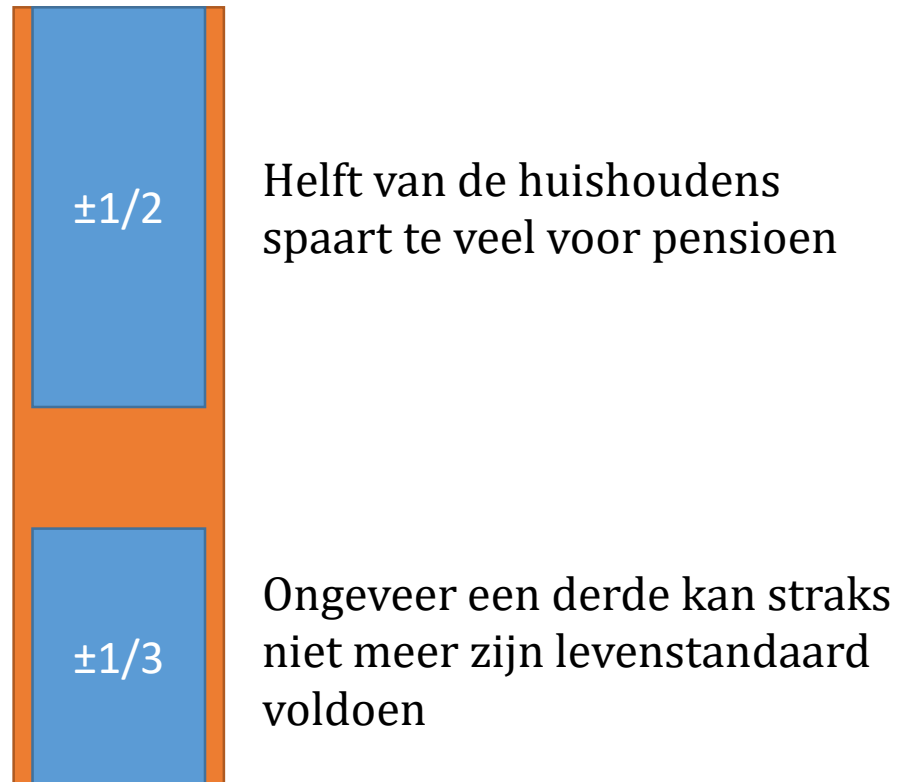
IV.
Hoe kunt u
meedoen?

We hebben veel vragen over geld

Een betere informatiepositie voor deelnemers is in alle scenario's gewenst

Wat weten we?

Welke scenario's zijn mogelijk?

1. Status quo
2. Verdere individualisering
3. Vervaging grenzen 2^e en 3^e pijler
4. Flexibel/Minder AOW (meer zelfredzaamheid)
5. ....

Persoonlijke financiële planning kan helpen

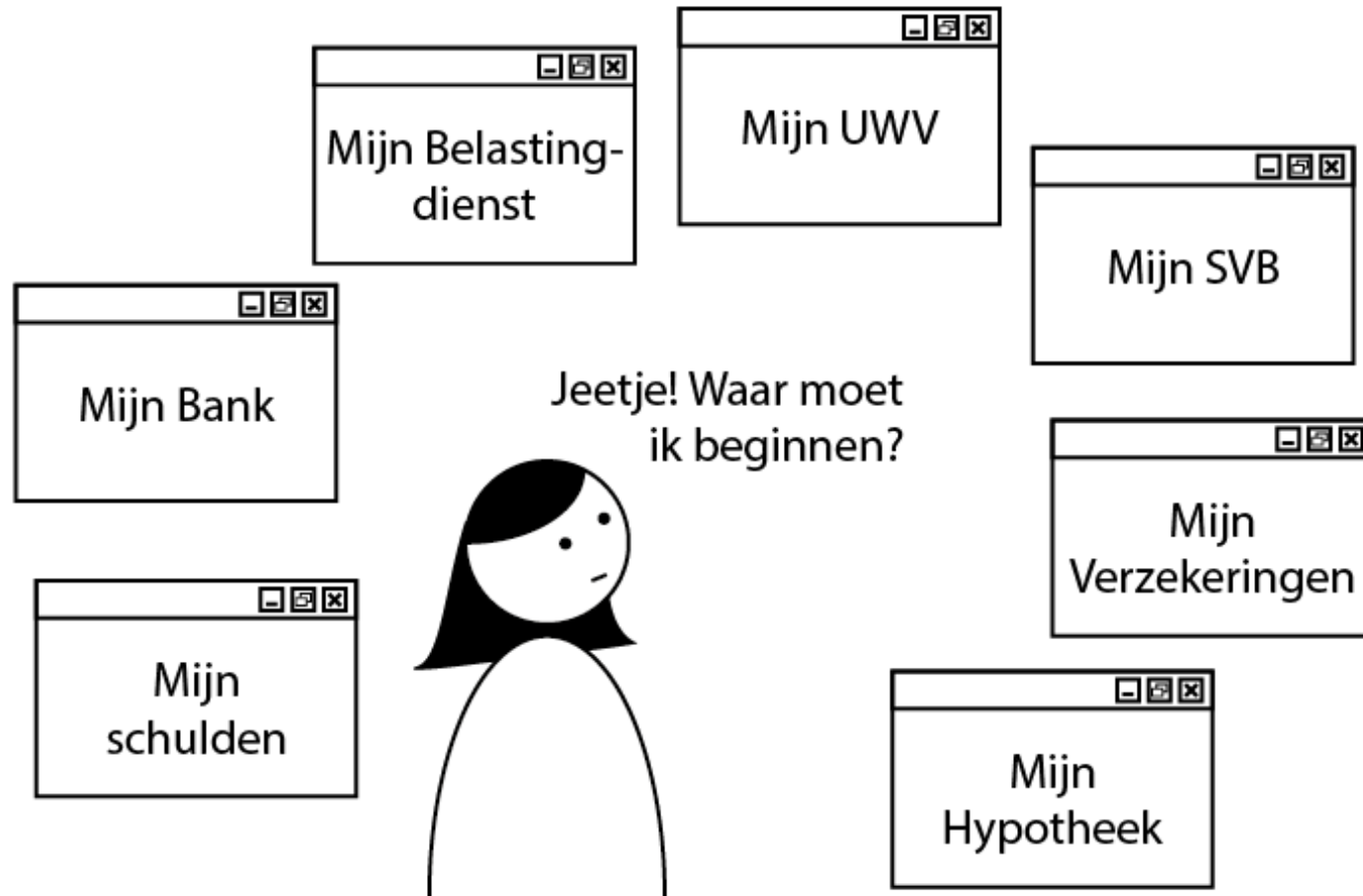

Onderzoek concludeert:

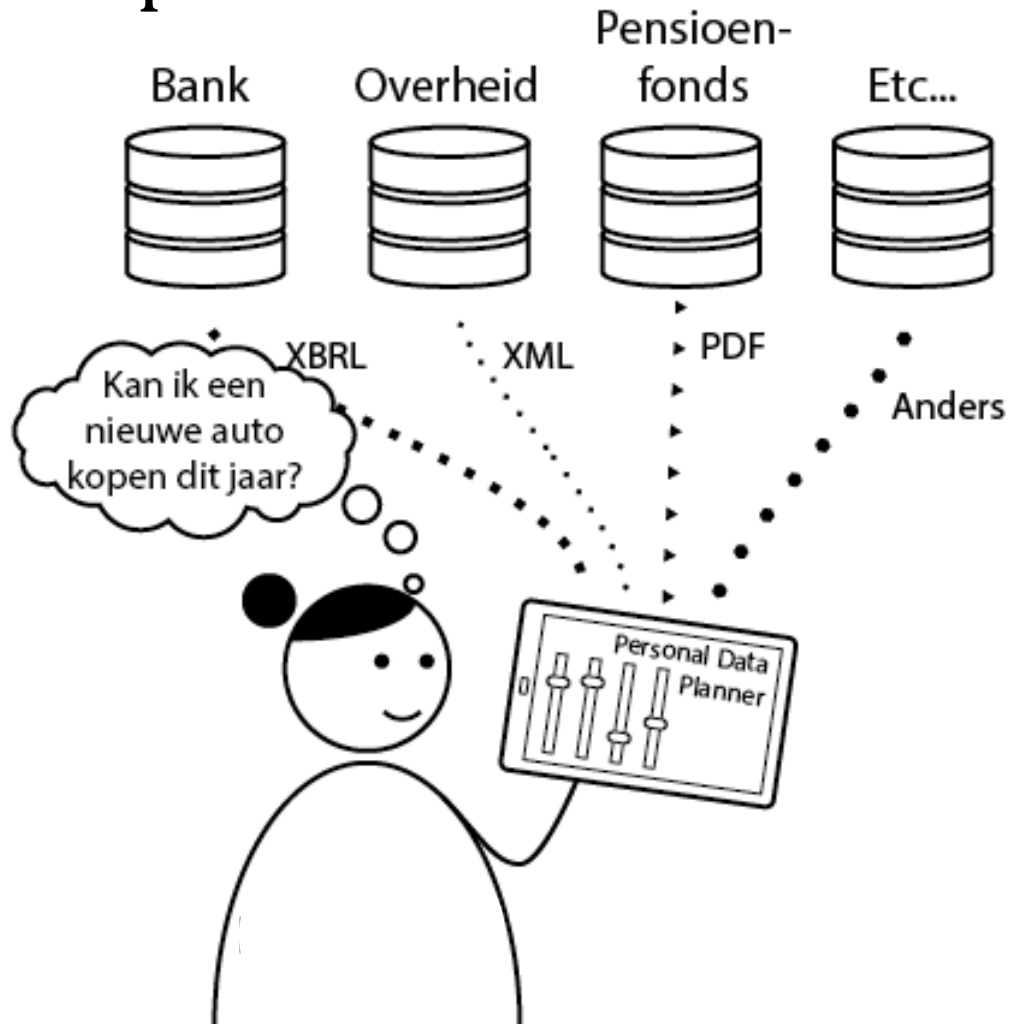
“well-informed active planning provides significant advantages in terms of pension preparedness”

(Van Rooij, M. C. J., Lusardi, A., & Alessie, R. J. . (2011). Financial Literacy and Retirement Planning in the Netherlands. *Journal of Economic Psychology*, 32(4), 593–608.

Maar...zelf data ophalen en plannen is lastig

Hoofddoel is kennisontwikkeling: hoe kunnen we de drempels wegnemen voor persoonlijk financieel plannen?

Welke architectuurbouwblokken verlagen de drempels voor domein overstijgende gegevensuitwisseling ten behoeve van persoonlijk financieel plannen?

Hoe gaan we dit onderzoeken?

Neutrale proof of concept met partijen die willen innoveren.

II.
Wat heeft voorgaand
onderzoek ons
geleerd?

Lopend onderzoek: verkennen van drempels en oplossingsrichtingen

Diverse interviews

Deel van de puzzel: opkomst van digitale planners

II.
Wat heeft voorgaand onderzoek ons geleerd?

BANEN TOPICS DIGITALE KRANT SERVICE

Nieuws Cultuur & Leven **de Volkskrant**
Economie

Door deze digitale planners wordt het maken van een financieel overzicht eenvoudiger

Online je financiële situatie in kaart brengen wordt eenvoudiger. Maar wie het zonder hulp van een adviseur wil doen, heeft wel doorzettingsvermogen nodig.

Door: Frank van Alphen 2 augustus 2017, 02:00

[f](#) [t](#) [e](#) [l](#)

Hoeveel is uw huishouden maandelijks kwijt aan vaste lasten en boodschappen? Veel mensen kunnen die simpele vraag niet beantwoorden', zegt Maarten Luiken, directeur van fintech-bedrijf FinBase. 'Laat staan dat mensen weten of hun pensioen straks voldoende is om hun

Rugger Ballew + Start-up Kitchen

Nooit meer spitten in oude schoenendozen

Consumenten die niet handig zijn met financiële gegevens, kunnen met de app van Oekto in oogopslag zien hoe het zit met pensioen en belastingaangifte.

Volggen via mijn nieuws

- Hypotheek
- Start-up Kitchen
- Start-up
- Technologie
- Vastgoed
- Woningmarkt

Laatste nieuws

- 16:00 Toepichtouwers nemen rvc ADN Arso onder de loep
- 16:00 Financieelbeleggers (Financieelbeleggers) ...

AVG en PSD2 stimuleren persoonlijk data management

II.
Wat heeft voorgaand
onderzoek ons
geleerd?

Krijgt de burger het eindelijk voor het zeggen in de data-economie?

De Tweede Kamer debatteert donderdag over de nieuwe privacywet

ARTIKEL De nieuwe privacywet waarover de Tweede Kamer donderdag debatteert moet een rem zetten op de onstilbare honger van bedrijven naar persoonlijke gegevens. Krijgt de burger het eindelijk voor het zeggen in de data-economie?

Door: Koen Haegens 6 maart 2018, 19:37

Wie denkt dat de nieuwe privacywet alleen datareuzen als Facebook en Google treft, heeft het mis. Ook Tanja Poulissen-Houkes van Autobedrijf Steyger in Voorschoten moest begin deze maand zo'n 2.400 brieven versturen naar haar klanten. Via een vragenlijst kunnen zij onder meer laten weten of ze gediend zijn van een seintje per mail of sms wanneer het tijd is voor de periodieke onderhoudsbeurt van hun auto.

Banken moeten straks je betaalgegevens delen met bedrijven

Betaalgegevens

De nieuwe zogenoemde PSD2-wetgeving is niet zonder risico's. Banken verliezen het alleenrecht op toegang tot de betaalrekening. Acht vragen.

✍ Liza van Lonkhuyzen ⌚ 14 februari 2018

Sinds dit jaar geldt een nieuwe Europese richtlijn die de weg moet vrijmaken voor meer innovatie en concurrentie in de financiële sector, zodat consumenten goedkoper en sneller kunnen betalen. Banken verliezen het alleenrecht op toegang tot de betaalrekening.

Wat is PSD2?

De 'Payment Service Directive' is een soort juridische basis voor het girale betalingsverkeer. De belangrijkste verandering is dat bedrijven, nadat ze toestemming hebben gekregen,

Oplossingen moeten passen binnen een big data landschap

II.
Wat heeft voorgaand onderzoek ons geleerd?

Informatiebehoeften

Dienstverleners

Adviseur

Digitale planners

Beschikbare systemen/portalen

Mijn hypotheek

3de pijler producten

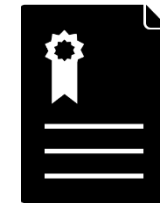
MIJN VERZEKERINGEN OP EEN RIJ

Mijn bankproducten

Mijn schulden

Polissen

Versnipperd gegevenslandschap

Werkgevers

Pensioenverzekeraars

(Financiële) adviseurs

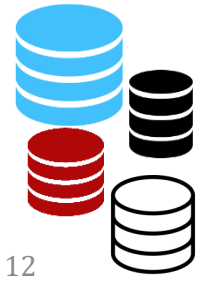
Derde bronnen: houders van relevante informatie

(open en gesloten bronnen m.b.t. woning, huurlasten, energielasten, leningen, hypotheek, spaarproducten, ...)

Pensioenfondsen

Pensioenuitvoerders

Tussenconclusie lopend onderzoek

Om de drempels weg te nemen zijn de volgende componenten nodig:

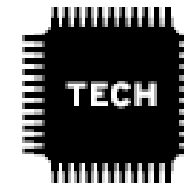
Gekwalificeerde en eenvoudig te gebruiken eIDs gekoppeld aan de personal data spaces.

Beschrijving van welke data elementen voor welk doel in welke kwaliteit moet worden uitgewisseld.

Hoe data wordt uitgewisseld, hoe er wordt geadresseerd en afgeleverd, welke checks er plaatsvinden en wat voor feedback er volgt.

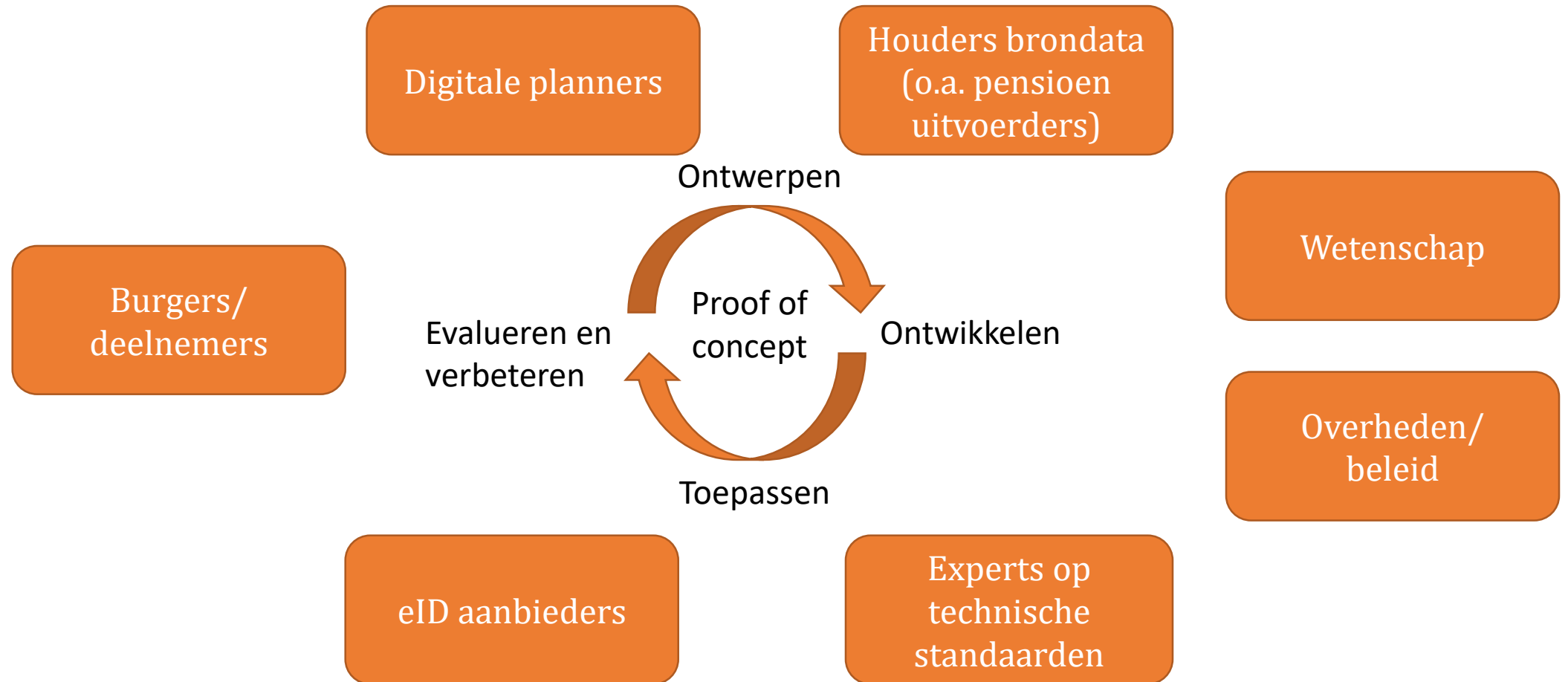
De technische standaarden die worden gebruikt voor het opzetten van een beveiligde verbinding, het versleutelen en transporteren van data.

Hoe alle betrokkenen worden ondersteund (o.a. kennisdeling en begeleiding).

Voorstel: 3 jarig design-onderzoek supported by Netspar

III.
Wat voor
onderzoek
stellen we voor?

Waarom is dit onderzoek relevant?

- Maatschappelijk:
  - drempels wegnemen voor burgers: een betere informatiepositie is in alle scenario's gewenst.
  - kennisdeling met actoren in de financiële sector omtrent veilige en compliante informatie-uitwisseling (o.a. in het licht van de AVG en PSD2).
- Wetenschappelijk:
  - kennisontwikkeling op welke bouwblokken in een domein-overstijgende omgeving werken en onder welke condities.
  - empirische data verzamelen op persoonlijk financiële planning: hoe plannen verschillende typen persona's, wanneer haken ze af, hoe optimaliseer je de customer journeys, etc.?
- Basis leggen voor kennisvalorisatie:
  - desgewenst kan de proof of concept na de onderzoeksperiode worden opgeschaald (langere gebruiksperiode door de onderzoekspartners) en worden uitgebreid (platform voor innovatie/ontwikkelen nieuwe diensten).
  - dit onderzoek levert software bouwblokken op die open source beschikbaar worden gesteld aan de hele wereld. De bouwblokken kunnen door iedereen worden toegepast.

Wilt u ook meedoen?

We zoeken meer onderzoekspartners!

Mail naar: Nitesh Bharosa
n.bharosa@tudelft.nl